

شیوه نامه نگارش پایان نامه کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی

دانشجوی گرامی

یکی از اهداف ارائه پایان نامه (رساله)، آشنایی دانشجویان گرامی با نحوه نگارش و تنظیم یک موضوع علمی است. این دستورالعمل با هدف تسهیل و یکسان سازی نگارش پایان نامه ها تهیه شده است. خواهشمند است آن را به دقت مطالعه کرده و به هنگام نوشتن پایان نامه، موارد ذکر شده را رعایت فرمایید. پایان نامه در پنج بخش اصلی زیر تدوین می شود:

۱. صفحات مقدماتی (شامل صفحه عنوان و ...)

۲. متن اصلی (شامل فصول یک تا پنج)

۳. ترجمان دانش

۴. منابع

۵. پیوست

بخش اول: صفحات مقدماتی

این صفحات غیر از صفحه عنوان با حروف الفبا شماره گذاری شده و به ترتیب زیر هستند:

- **صفحه عنوان:** شامل آرم دانشگاه، (دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی) نام دانشگاه، نام دانشکده، مقطع تحصیلی، عنوان پایان نامه، نام استاد راهنما، نام استاد مشاور، نام نویسنده و سال فراغت از تحصیل (سال و ماه دفاع).

- **حق چاپ و تکثیر و مالکیت نتایج (Copyright and Ownership)**

حق مالکیت مادی و معنوی و مجوز بهره برداری از پایان نامه

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی مبین بخشی از فعالیت های علمی و پژوهشی دانشگاه است و هرگونه بهره برداری از آن باید با ذکر نام دانشگاه و رعایت آیین نامه ها و دستورالعمل های مصوب دانشگاه باشد. نسخه برداری (به هر روش) چه از متن کامل یا استخراج بخشی از کار، تنها با هماهنگی استاد راهنما و نویسنده ثبت شده و بر اساس دستورالعمل کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی امکان پذیر است. انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان نامه به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید با نام دانشکده و دانشگاه همراه بوده و استاد راهنما نویسنده مسئول یا اول مقاله باشد. در مقالاتی که پس از دانش آموختگی به صورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان نامه منتشر

می‌شود نیز ذکر نام دانشکده و دانشگاه ضروری است. استفاده از پایان‌نامه در مقاله‌ها و یا هر نوشته علمی دیگر منوط به ذکر منبع هست.

نام و نام خانوادگی دانشجو

تاریخ و امضا

- صفحات تقدیر و تشکر: حد اکثر در دو صفحه نوشته شود.
- فهرست مطالب: شامل رئوس مطالبی است که در متن اصلی آمده است.
- فهرست جداول: شامل شماره و عنوان جدول‌ها
- فهرست تصاویر: شامل شماره و عنوان آنها
- فهرست نمودارها: شامل شماره و عنوان آنها
- چکیده یا خلاصه تحقیق به زبان فارسی (حداکثر ۳۰۰ کلمه)
- چکیده یا خلاصه تحقیق به زبان انگلیسی (حداکثر ۳۰۰ کلمه و دقیقاً منطبق با چکیده فارسی-در صفحه پایانی پایان‌نامه)
- لیست کلمات کوتاه یا مخفف (Abbreviations) و معانی آنها

توجه:

چکیده فارسی شامل عنوان پایان‌نامه (بصورت وسط چین و بولد)، زمینه و هدف، متد و روش مطالعه، یافته‌ها، نتیجه‌گیری و کلمات کلیدی (کلیدواژه) می‌باشد و چکیده انگلیسی یا Abstract باید شامل عناوین زیر باشد:

Title, Background & aim, Material & methods, Results, Conclusion, Keywords

کلیدواژه‌ها شامل ۳ تا ۵ کلیدواژه می‌باشند و ترجیحاً براساس MeSH Terms نگارش می‌شوند.

بخش دوم: متن اصلی

شماره گذاری صفحات از این بخش شروع شده و شامل پنج فصل است.

لازم است بین تعداد صفحات فصل‌های پایان‌نامه تناسب وجود داشته باشد. ترجیحاً ۱۰ درصد فصل اول، ۲۰ درصد فصل دوم، ۱۰ درصد فصل سوم، ۴۰ درصد فصل چهارم و ۲۰ درصد فصل پنجم. همچنین، در کل متن پایان‌نامه حتی المقدور از معادل‌های فارسی مناسب برای واژه‌ها و اصطلاحات انگلیسی استفاده گردد و برای آنها پانویس در نظر گرفته شود. در مورد اسامی دانشمندان و محققین خارجی، نگارش انگلیسی نام آنها در کل متن توصیه می‌شود.

فصل اول: طرح پژوهش (Research design)

۱-۱ مقدمه و کلیات تحقیق

۱-۲ بیان مسئله: در این قسمت موضوع مورد مطالعه را بصورت کلیات تحقیق همراه با اطلاعات زمینه‌ای مستدل تعریف نمایید. بیان

نمایید مشکل چیست؟ راهکارهای موجود کدامند؟ پیشنهاد محقق و مزایای آن چه مواردی هستند؟

۱-۳ ضرورت انجام تحقیق / دلایل انتخاب موضوع

۱-۴ تعریف مفاهیم شامل: تعریف شرحی و تعریف کاربردی

۱-۴-۱ تعریف متغیرها

۱-۵ هدف مطالعه

۱-۱-۵ هدف کلی

۲-۱-۵ اهداف اختصاصی (تحلیلی/توصیفی)

۳-۱-۵ اهداف کاربردی

۱-۶ فرضیات/سوالات تحقیق

فصل دوم: مروری بر مطالعات انجام یافته (Literature Review)

ارائه نتایج مطالعات انجام شده قبلی برگرفته از منابع اطلاعاتی را با توجه به مسئله تحقیق با ذکر سال تحقیق، نام فرد محقق و کشور آن،

تعداد افراد مورد تحقیق و نتیجه بدست آمده ذکر نمایید.

قسمت های مختلف عبارتند از:

- مقدمه: شامل اشاره به سابقه موضوع پژوهش به صورت کلی است (حدود یک پاراگراف)

- چارچوب نظری، پنداشتی، تاریخی

- استراتژی جستجو

- بررسی و جمع بندی پژوهش های انجام شده در ایران

- بررسی و جمع بندی پژوهش های انجام شده در سایر کشورهای جهان

فصل سوم: روش پژوهش (Research Method)

هدف این فصل بیان شیوه پژوهش برای حل مسئله و یا موضوع پایان نامه است. در این فصل لازم است به دقت به موارد زیر پرداخته شود.

- مقدمه (حدود یک پاراگراف)
- نوع پژوهش
- جامعه پژوهش
- جدول متغیرها
- نمونه پژوهش
- روش نمونه گیری و حجم نمونه
- محیط پژوهش
- ابزار گردآوری داده ها / گزارش روایی و پایایی ابزار در ایران
- روش گردآوری داده ها
- روش تجزیه و تحلیل داده ها
- ملاحظات اخلاقی

توجه: فرمت جدول متغیرها به قرار زیر است:

ردیف	عنوان متغیر	نقش متغیر				نوع متغیر		واحد	نحوه
		مستقل	وابسته	مداخله گر	زمینه ای	کمی	کیفی		
						پیوسته	گسسته		
۱									
۲									

فصل چهارم: یافته‌ها (Results)

در این فصل با بیطرفی کامل، تنها نتایج پژوهش گزارش می گردد. لازم است در هر قسمت، به آزمون آماری مورد استفاده و سطح معناداری آن (مقدار P) اشاره شود. به طور کلی، نتایج پژوهش در قالب متن، جدول ها، نمودارها و یا تصاویر به ترتیب زیر، سازماندهی و ارایه می گردد.

- مقدمه

- آمار توصیفی (جدول یا نمودار)

- آمار تحلیلی (جدول و نمودار)

تبصره: لازم است قبل از ارایه هر جدول، نمودار یا شکل، مقدمه ای روشن کننده و پس از هر جدول و نمودار، نتیجه کلی حاصل از آن، به طور خلاصه ذکر گردد. هر جدول یا نمودار باید بدون مراجعه به متن بتواند اطلاعات مورد نظر را ارایه دهد و یافته های آن قابل تحلیل و ارزیابی باشد. در بالای هر جدول و پایین هر نمودار یا شکل باید شماره و عنوان کامل جدول، نمودار یا شکل ذکر گردد. جدول ها، فارسی و از راست به چپ تنظیم شوند.

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری (Conclusion & Discussion)

در این قسمت، نتایج ارائه شده در فصل قبل را مورد بحث قرار دهید و با مقایسه یافته‌ها با سایر مطالعات انجام شده در ان زمینه، نتایج را به جامعه هدف تعمیم دهید.

- بحث (Discussion)

در اینجا مطالب ارایه شده در فصل چهارم، به بحث و بررسی گذاشته شده و با یافته های دیگر پژوهشگران مقایسه می گردند و دلایل رد و تایید نتایج ذکر می شوند. در این فصل لازم است به یافته های مهم و شاخص پایان نامه با دلایل منطقی و علمی اشاره شود. لازم است صرفا نتایجی مورد بحث قرار گیرند که در فصل یافته ها به آنها اشاره شده است.

- نتیجه گیری (Conclusion)

در این قسمت، نتایج اختصاصی و مهم به صورت دسته بندی شده، جهت استفاده بهتر از محتویات پایان نامه ارایه می گردد به طوری که خواننده پایان نامه با خواندن آنها بتواند به نتایج مهم پایان نامه دست یابد.

- محدودیت های مطالعه

این محدودیت ها در واقع مواردی هستند که توسط مطالعه شما تحت پوشش قرار نگرفته اند و یا مواردی که ممکن است به هر دلیلی تعمیم پذیری و نتایج بدست آمده در مطالعه شما را تحت تاثیر قرار داده باشند. لازم است به محدودیت های مطالعه در این قسمت پرداخته شود تا در ادامه پیشنهاداتی برای آن ها ارائه گردد.

• پیشنهادات (Suggestions)

پیشنهادهای شامل دو دسته پیشنهاد می باشد: ۱. پیشنهادات مربوط به کاربرد یافته ها و ۲. پیشنهادات برای پژوهش های آینده

بخش سوم: ترجمان دانش

این صفحه باید شامل موارد زیر باشد: عنوان پایان نامه؛ مقطع؛ نام دانشجو؛ استاد راهنما؛ تاریخ فراغت از تحصیل؛ نتایج تحقیق برای عموم مردم؛ نتایج تحقیق برای سیاست گذاری و مدیران اجرایی

عنوان پایان نامه:

نام دانشجو:

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد یا دکترای تخصصی

نام استاد راهنما:

تاریخ فراغت از تحصیل (تاریخ دفاع):

"پیام ترجمان دانش"

الف) این پژوهش برای عموم مردم چه پیامی دارد؟ حداکثر ۱۵۰ کلمه

ب) این پژوهش برای سیاست گذاران و مدیران اجرایی کشور چه پیامی دارد؟ حداکثر ۳۰۰ کلمه

بخش چهارم: فهرست منابع

منابع باید مستند، صحیح و مرتبط با موضوع متن باشند و نگارنده از صحت آنها مطمئن باشد. منابع مورد استناد در متن موضوع و در انتهای مطلب باید به سبک **Vancouver** نوشته شود.

منابع فارسی نیز باید به انگلیسی نوشته شوند و کلمه in Persian در داخل پرانتز در انتهای عنوان آنها آورده شود.

رفرنس مقالاتی که در مرحله چاپ می باشند به صورت دستی در فایل Endnote وارد شوند.

نکات مورد توجه در متن

۱. کلمات و اصطلاحات انگلیسی به دیکته انگلیسی در متن نوشته شود.
۲. در صورتیکه کلمه انگلیسی یا فارسی نیاز به توضیح داشته باشد با ذکر شماره در بالای آن بصورت پاورقی و در یک جمله توضیح داده شود.
۳. اگر نویسنده خارجی است اسم نویسنده به دیکته انگلیسی و اگر نویسنده ایرانی است، اسم نویسنده به دیکته فارسی نوشته شود. بعد از نام نویسنده و همکاران تاریخ انتشار مقاله یا کتاب در پرانتز آورده شود.
۵. توالی رفرنس‌ها در متن رعایت شود.
۶. از نوشتن جملات طولانی و مرکب اجتناب نموده، جملات انگلیسی را به جمله‌های کوتاه‌تر و رساتر تبدیل نمایید.
۷. ترجمه متن انگلیسی نباید به صورت کلمه به کلمه باشد. بنابراین صرفاً ترجمه مطلب کافی نیست بلکه باید ترجمه ویرایش شود تا خواننده بتواند با یک بار خواندن متن به سهولت متوجه وضوح متن بشود.

بخش پنجم: پیوست‌ها

در این قسمت پرسشنامه‌های مورد استفاده و فرم رضایت نامه مربوط به کسب اجازه از افراد مورد مطالعه برای شرکت آنها در مطالعه آورده می شود.

چکیده انگلیسی (Abstract)

این قسمت ترجمه سلیس و روان چکیده فارسی است و لازم است با چکیده فارسی مطابقت داشته باشد و در یک صفحه آورده شود. چکیده نباید از ۳۰۰ تا ۵۰۰ کلمه بیشتر باشد. در انتهای چکیده باید کلیدواژه های انگلیسی نیز ذکر شوند.

• صفحه عنوان به انگلیسی

ترجمه صفحه عنوان فارسی است و با ترتیبی که قبلاً توضیح داده شد، در این بخش از پایان نامه آورده می شود.

گیرد:

گیرد:

- گیرد:**

راهنمای نگارش عنوان روی جلد فارسی

۱- آرم دانشگاه کاملاً در وسط قرار گیرد و اندازه 2×2 سانتیمتر باشد و از بالای صفحه ۳ سانتیمتر فاصله داشته باشد.

۲- متن دانشگاه علوم پزشکی با قلم BTitr بولد سایز ۱۶ زده شود.

۳- دانشکده توانبخشی کاملاً در وسط با BTitr بولد سایز ۱۴

۴- پایان نامه جهت دریافت درجه ..... در وسط با BTitr بولد سایز ۱۴

۵- عنوان پایان نامه با BTitr بولد سایز ۱۶ و با فاصله دو سطر از بالا و پایین

۶- نام و نام خانوادگی دانشجو یا نگارنده با قلم BTitr بولد سایز ۱۴

۷- نام و نام خانوادگی استاد یا اساتید راهنما با BTitr بولد سایز ۱۲ و با فاصله یک سطر از بالا

۸- نام و نام خانوادگی استاد یا اساتید مشاور با BTitr بولد سایز ۱۲ و با فاصله یک سطر از بالا

۹- ماه فارغ التحصیلی با قلم BTitr بولد سایز ۱۲ و با فاصله دو سطر از بالا

راهنمای نگارش عنوان پشت جلد انگلیسی

۱. آرم دانشگاه کاملاً در وسط قرار گیرد و اندازه 2×2 سانتیمتر باشد و از بالای صفحه ۳ سانتیمتر فاصله داشته

باشد.

۲. متن دانشگاه علوم پزشکی با قلم Times New Roman بولد سایز ۱۴ زده شود.

۳. متن دانشکده توانبخشی با قلم Times New Roman بولد سایز ۱۴ زده شود.

۴. پایان نامه جهت دریافت درجه با قلم Times New Roman بولد سایز ۱۲ زده شود.

۵. عنوان پایان نامه با قلم Times New Roman بولد سایز ۱۸ و با فاصله دو سطر از بالا و پایین زده شود.

۶. نام و نام خانوادگی دانشجو یا نگارنده با قلم Times New Roman بولد سایز ۱۴ زده شود.

۷. نام و نام خانوادگی استاد/اساتید راهنما با قلم Times New Roman بولد سایز ۱۴ و با فاصله یک سطر از بالا

زده شود.

۸. نام و نام خانوادگی استاد/اساتید مشاور با قلم Times New Roman بولد سایز ۱۴ و با فاصله یک سطر از بالا

زده شود.

۹. سال تحصیلی به میلادی و با قلم Times New Roman بولد سایز ۱۱ با فاصله دو سطر از بالا زده شود.

توجه: نمونه صفحه عنوان فارسی و انگلیسی در صفحه بعد نمایش داده شده است.

توجه: فایل کامل پایان نامه در قالب Word و PDF بر روی لوح فشرده CD تهیه شود. نیازی به چاپ پایان نامه نیست.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

دانشکده علوم توانبخشی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد / دکتری تخصصی

عنوان:

نگارنده:

.....

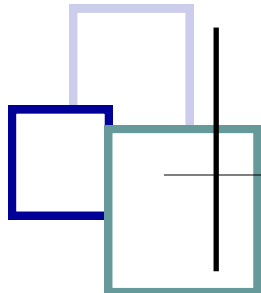
استاد / اساتید راهنما:

.....

استاد / اساتید مشاور:

.....

شهریور ۱۴۰۵

Shahid Beheshti University of Medical Sciences

Faculty of Rehabilitation

Thesis for M.Sc. / Ph.D. Degree in .....

Title:

.....

By:

.....

Chief Advisor:

.....

Advisors:

.....

August 2025

شرایط دفاع از پایان نامه

۱. حداکثر کل زمان دفاع از پایان نامه ۴۵ تا ۶۰ دقیقه است.

۲. مدت ارائه و معرفی پایان نامه توسط دانشجو در مقطع ارشد حداکثر ۲۰-۱۵ دقیقه و برای مقطع دکترا ۲۵ تا ۳۰ دقیقه است.

۳. در مقطع ارشد مقاله باید حداقل پس از ثبت یا Submit در مجله، تحت داوری قرار گرفته باشد.

۴. در مقطع دکترا:

* برای پیش دفاع یک مقاله چاپ شده به زبان انگلیسی در مجلات نمایه شده در پایگاه WOS (ISI) یا pubmed یا Scopus الزامی است.

* برای دفاع نهایی یک مقاله پذیرفته شده از دیتای پایان نامه در مجلات نمایه شده در پایگاه WOS (ISI) یا pubmed الزامی است.

نکته مهم: در مقاله چاپ شده نام دانشجو به عنوان نفر اول و نام استاد راهنما به عنوان نویسنده مسئول درج می شود.

ترتیب اسامی اساتید راهنما و مشاور مطابق با فرم تصویب شده پروپوزال لحاظ می شود.

*دانشجویان هنگام تهیه پایان نامه ملزم به رعایت نکات زیر هستند.

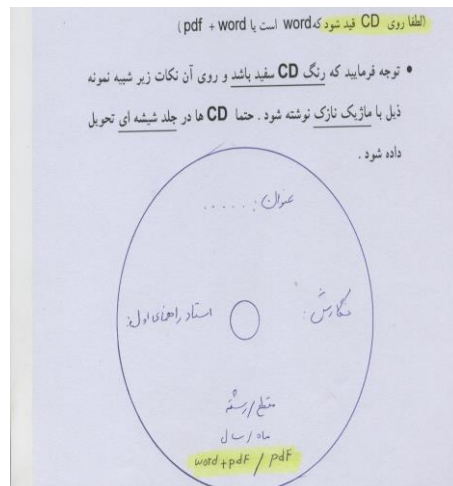
۱- فایل کامل پایان نامه در قالب Word و PDF بر روی لوح فشرده CD تهیه شود. نیازی به چاپ پایان نامه نیست.

توجه : یکی از CD ها که به کتابخانه تحویل می دهید باید شامل موارد زیر باشد.

۱- یک فایل Word (تمام پایان نامه)

۲- یک فایل PDF (تمام پایان نامه)

همچنین لوح فشرده برای اساتید راهنما، مشاور و واحد تحصیلات تکمیلی الزامی است.

مراحل تسویه حساب جهت فارغ التحصیلی

با دریافت فرم فارغ التحصیلی و تسویه حساب از تحصیلات تکمیلی، به واحدهای زیر مراجعه نمایید:

- ۱- تحصیلات تکمیلی
- ۲- کتابخانه دانشکده
- ۳- پژوهش دانشکده
- ۴- مدیر گروه
- ۵- آزمایشگاه
- ۶- استاد راهنمای اول
- ۷- مشاور آمار
- ۸- امور دانشجویی
- ۹- مراجعه به دانشگاه و گرفتن امضاء از کمیته پژوهشی و کمیته انضباطی دانشگاه
- ۱۰- بازگرداندن فرم تسویه حساب امضاء شده به تحصیلات تکمیلی

توجه: پس از این مراحل، تحصیلات تکمیلی ریز نمرات شما را به دانشگاه جهت انجام امور فارغ التحصیلی ارسال خواهد کرد.